

Ἰωάν. Φωκ. Μπαλτατζῆς
Ἐφέσου 29, Νέα Σμύρνη

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10/9/1973

Πρός
τὴν Ἐλευθέραν Εὐαγγελικὴν Ἐκκλησίαν Ἀθηνῶν
Ἀλκιβιάδου 3
Ἐνταῦθα

Ἀνταποκρινόμενος εἰς τὸ αἶτημα τοῦ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας μας ἀδελφοῦ κ. Ἐμμανουήλ Γαυγιωτάκη περί τῆς παροχῆς ἀντιγράφου τῆς κατὰ τὴν 18ην Μαρτίου τρέχοντος ἔτους γενομένης ὑπ' ἐμοῦ ὁμιλίας ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ πρεσβυτερίου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς σχετικὴν ἐνημέρωσιν καὶ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πραγματοποιήσεως ταύτης ἀπουσιαζόντων πρεσβυτέρων διαβιβάζω ὑμῖν ἀνάλογον ἀριθμὸν ἀντιγράφων τῆς ἐν λόγῳ ὁμιλίας πρὸς ἐνημέρωσίν των.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, διαβιβάζω ὑμῖν ἀντίγραφα τῆς ὁμιλίας ταύτης καὶ διὰ τοῦς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πραγματοποιήσεως ταύτης παρόντας ἀδελφούς πρεσβυτέρους.

Μέ ἀγάπη Χριστοῦ
ὁ δούλος Του

Συνημμένα: Δώδεκα (12) ἀντίγραφα
τῆς ὡς ἄνω ὁμιλίας.

ΤΟ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Μάρτιος 1973

ΠΕΡΙΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Πρός
τὴν Ἐλευθέραν Εὐαγγελικὴν Ἐκκλησίαν Ἀθηνῶν
Ἀλκιβιάδου 3,
Ἐνταῦθα

Θέμα: Τό πρεσβυτέριον ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Καινῆς Διαθήκης

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,

Τό θέμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ πρεσβυτερίου δέν εἶναι τό μοναδικόν ἢ τό σπουδαιότερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μας. Ὑπάρχουν καί ἄλλα θέματα ἐξ ἴσου σπουδαία, ἴσως καί σπουδαιότερα, τὰ ὁποῖα, καί αὐτά, πρέπει νά ἐξεταστοῦν, κατόπιν βεβαίως ἱεραρχήσεώς των. Μόνον ὅτι ἕκαστον θέμα εἴτε μικρόν εἴτε μέγαν πρέπει νά ἐξετάζεται μέ τό αὐτό πνεῦμα σοβαρότητος καί ἐνδιαφέροντος μέχρις ἐξαντλήσεώς του.

Σκοπός τῆς παρούσης εἰσηγήσεως δέν εἶναι ἡ δημιουργία σκανδάλων, ἀνωμαλιῶν καί διχασμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς ὠρισμένοι διετύπωσαν φόβους, οὔτε ἐπίσης νά ἀποδειχθῇ ἡ ἀκαταλληλότης ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐξελέγησαν ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου ὡς νέοι πρεσβύτεροι ἢ νά προβληθῇ ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἡ ἐκλογή πρέπει νά διενεργῆται διά ψηφοδελτίου ἢ διά κλήρου κλπ., ἀλλά νά καταδειχθῇ ὅτι ἡ ἀκολουθηθεῖσα μέθοδος διά τήν ἐκλογήν τῶν πρεσβυτέρων, μέχρι σήμερον, εἶναι οὐχί μόνον λανθασμένη καί ἄδικος ἀλλά καί λίαν ἐπικίνδυνος διά τήν ὅλην πνευματικὴν πρόοδον αὐτῆς: **"Ὅπου δέν εἶναι κυβέρνησις, ὁ λαὸς πίπτει· ἐκ τοῦ πλήθους δὲ τῶν συμβούλων προέρχεται σωτηρία."** (Παρ.11:14). Ἀπλῶς, ἡ παρούσα εἰσήγησις στρέφεται ἐναντίον κάποιας ἀντιγραφικῆς τοποθετήσεως, ἡ ὁποία ζημιώνει τήν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Τούναντίον, ἡ ἀλήθεια εἶναι φῶς τό ὁποῖον φωτίζει, δύναμις ἡ ὁποία ἐλευθερώνει, ὄπλον τό ὁποῖο νικά τὰ πάντα, τροφή τῆς ψυχῆς ἡ ὁποία τήν οἰκοδομεῖ καί δέν τήν σκανδαλίζει. Ἡ ἀλήθεια σκανδαλίζει μόνον ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν τό σκάνδαλον μέσα τους καί οἱ ὁποῖοι, μάλιστα, προσπαθοῦντες νά φανοῦν πνευματικοὶ ἀνέχονται ἀδικαιολογήτως τήν ἀμαρτίαν.

Βασικὴν προϋπόθεσιν εἰς τήν διεξαγωγήν τῆς ὅλης συζητήσεως περί πρεσβυτερίου πρέπει νά ἀποτελέσῃ ἡ ἀρχή ὅτι οὐδεὶς ἄνθρωπος ὑπῆρξεν ἀλάνθαστος καί ὅτι ἡ ἀναθεώρησις νέων καί παλαιῶν εἶναι θέλημα Θεοῦ καί βασικόν στοιχεῖον τῆς πνευματικῆς μας προόδου. Ἀφ' ἧς στιγμῆς υἰοθετήσῃς μέ ὅλην σου τήν καρδίαν τήν ἀλήθειαν τοῦ Εὐγγελίου ὅτι: **"Καὶ ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι ἐξεύρει τι δὲν ἔμαθεν ἔτι καθὼς πρέπει νά μάθῃ... «(1Κορ.8:2),** ἀπό τότε εἰσερχεσθαι εἰς καλὸν ἔδαφος καί δύνασαι νά προχωρήσῃς εἰς ἐξέτασιν καί συζήτησιν παντός θέματος. Αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος διά τόν ὁποῖον ὁ Θεός καλεῖ τοὺς ἰδικούς Του εἰς τό **"Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε"** (1Θεσ.5:21). Εἶθε ὁ Κύριος νά μᾶς κάμῃ σάν τοὺς Βερροιοῖς, ὥστε νά μὴ

ταραττόμεθα μέ κάθε τι τό όποιον έρχεται εις αντίθεσιν πρός ό,τι μέχρι σήμερον πιστεύομεν, αλλά μέ τήν Γραφήν εις τό χέρι νά εξετάζωμε τά πάντα "έωσού τò φώσ (μας) γίνη τελεία ήμέρα (Παρ.4:18).

Καί τώρα, άς έλθωμε νά εξετάσωμε τά βασικά εκείνα χωρία, τά όποια μάς όμιλούν περί του έν λόγω θέματος. Καί αρχίζομεν από τήν έπιστολήν πρός Τίτον 1:5-9: "Τούτου χάριν κατέλιπόν σε έν Κρήτη ίνα τά λείποντα επιδιορθώση, καί καταστήσης κατά πόλιν πρεσβυτέρους, ώς έγώ σοι διαταζάμην, εί τις έστιν άνέγκλητος, μίās γυναικός άνήρ, τέκνα έχων πιστά, μη κατηγορούμενα ώς άπιστα ή άνυπότακτα. Δεί γάρ τόν έπίσκοπον άνέγκλητον είναι ώς Θεού οίκονόμον, μη αύθάδη, μη όργίλον, μη πάροινον, μη πλήκτην, μη αισχροκερδή αλλά φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, όσιον έγκρατή, άντεχόμενον του κατά τήν διδαχήν πιστόν λόγον, ίνα δυνατός καί παρακαλείν έν τή διδασκαλία τή υγαινούση καί τούς άντιλέγοντας έλέγχειν..."

Τούτο ώς γνωστόν, άποτελεί τό βασικώτερον έδάφιον, επί του όποίου στηρίζεται ή έρμηνεία ή δοθείσα υπό τής εκκλησίας μας, ότι δηλαδή ή έπιλογή καί ή έγκατάστασις τών πρεσβυτέρων πρέπει νά γίνεται εκ τών άνω, γνώμη ή όποια άντιστοιχεί εις τόν διορισμόν τών εκάστοτε νέων πρεσβυτέρων υπό του πρεσβυτερίου, τό όποιον διά του τρόπου τούτου, αύτοσυμπληροϋται. Η γνώμη αύτή στηριζομένη εις μίαν κατά γράμμα καί ούχι κατά πνεϋμα έρμηνείαν του έν λόγω έδαφίου όδηγεί εις τήν λανθασμένην καί αντιγραφικήν έρμηνείαν του, κατά τήν όποίαν τά νεοεκλεγόμενα πρόσωπα επιβάλλωνται υπό του πρεσβυτερίου καί δέν εκλέγονται υπό τής Έκκλησίας.

Μέ τήν γνώμην αύτήν διαφωνώ καί επεξηγώ διατί:

Κατ'αρχήν, ό τρόπος μέ τόν όποιον έρμηνεύεται τό εξεταζόμενον έδάφιον είναι όλως αντίθετος πρός τούς στοιχειώδεις κανόνας τής έρμηνευτικής, βασικώτερος τών όποίων είναι ούχι ή κατά γράμμα αλλά ή κατά πνεϋμα έρμηνεία, ή όποια καί όδηγεί εις τά όρθά συμπεράσματα.

Εις τήν γνώμην μου αύτήν θά ήδύνατο κάποιος νά προβάλη τήν αντίρρησιν ότι διά ένα τόσο σαφές καί άπλοδιατυπώμενον έδάφιον δέν ύπάρχει δυσκολία καί δέν άπαιτείται ιδιαιτέρα τεχνική έρμηνευτικής, διότι από μόνον του όμιλεί... Καί όμως, λάθος! Περισσότερον άπλό καί σαφές έδάφιον από τό "...καί μη εισενέγκης ήμάς εις πειρασμόν..." δέν νομίζω ότι είναι πολλά. Παρά ταύτα, ή Άγία Γραφή μάς διαβεβαιοί ότι ό Θεός ούδένα πειράζει" (Ίάκ.1:13): "Επομένως, ή κατά γράμμα έρμηνεία του "...μή εισενέγκης ήμάς εις πειρασμόν..." θά μάς ώδηγούσεν εις τελείαν αντίθεσιν πρός τήν διαβεβαίωσιν τής Γραφής ότι ό Θεός "οϋδένα πειράζει". Ό φόβος του Θεού καί ή άληθής γνώσις τής Άγίας Γραφής, μέ τό άπαιτούμενον πνεϋμα σεβασμού πρός πάντα λόγον του Θεού άποτελοϋν άπαραιτήτους προϋποθέσεις διά τήν όρθήν έρμηνείαν.

Ό άπόστολος Παϋλος άφήκε τόν Τίτον εις τήν Κρήτην μέ τήν ειδικήν έντολήν, όπως ρυθμίση μερικής εκκρεμότητας καί καταστήση πρεσβυτέρους "κατά πόλιν", συμφώνως πρός τάς όδηγίας τάς όποίας του είχε δώσει. Άλλά τί έσήμαινε τό "καταστήσης κατά πόλιν πρεσβυτέρους..."; Νά υπάγη δηλαδή

εις τήν κάθε πόλιν, ὅπου ὑπῆρχεν ἐκκλησία καί νά ὠριζε πρεσβυτέρους, χωρίς προηγουμένως νά ἐξηγοῦσεν εἰς τήν ὀλομέλειαν ἐκάστης τοπικῆς ἐκκλησίας τόν σκοπόν τῆς ἐπισκέψεώς του διά τήν ἀνάγκην δημιουργίας πυρήνος πνευματικῶν ἀνθρώπων μεταξύ των εἰς τήν ἐκκλησίαν, οἱ ὅποιοι καί θά ἐπεφορτίζοντο τήν εὐθύνην τῆς διακονίας τῆς ἐκκλησίας των; Θά ἦτο δυνατόν ὁ Τίτος νά προέβαινε εἰς τήν ἐκλογήν τῶν πρεσβυτέρων, χωρίς προηγουμένως νά εἶχεν ἐρωτήσει καί συμβουλευθῆ τούς ἀδελφούς περί τῶν καταλληλοτέρων καί πνευματικωτέρων μεταξύ των; Ἐκτός, ἐάν ὁ ἴδιος ἐξέλεγε ὅσους ἔκρινε, κατά τήν θεωρίαν, καταλληλοτέρους, ἢ ἐκτός ἐάν θά ἐξέλεγεν ὠρισμένους ἀδελφούς ἀπό τήν ὀλομέλειαν, τούς ὁποίους ὅμως πάλιν κατά τόν ἴδιον τρόπον θά ὄριζε διά συμβούλους του εἰς τό θέμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἴσως ἀπορήσῃ καί ἐρωτήσῃ κανεῖς: Καλά ὁ Τίτος δέν εἶχε Πνεῦμα Ἅγιον, ὥστε νά ἔχη τήν δυνατότητα νά διακρίνῃ μετά βραχυχρόνιον παραμονήν του ἐκεῖ τούς καταλληλοτέρους; Καί ἐρωτῶ καί ἐγώ: Καλά, ἡ ἐκκλησία, εἰς τήν ὁποίαν θά ἐπήγαινε ὁ Τίτος διά νά καταστήσῃ πρεσβυτέρους δέν εἶχε Πνεῦμα Ἅγιον; Καί δέν ἦτο ἀρμοδιωτέρα, ὡς γνωρίζουσα μάλιστα πρόσωπα καί πράγματα, καλλίτερα ἀπό τόν Τίτον νά ἐκφέρῃ γνώμην διά τήν ἐκλογήν τῶν καταλληλοτέρων; Ἡ μήπως τό Ἅγιον Πνεῦμα καί ἡ διάκρισις τοῦ Τίτου ἠδύναντο νά καταργήσουν τό Ἅγιον Πνεῦμα καί τήν διάκρισιν τῶν ἀδελφῶν τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας;

Ἡ φυσική καί ἡ πνευματική λοιπόν σειρά τῶν ἐνεργειῶν του θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ ἐξῆς:

- α) Νά ἀνακοινώσῃ εἰς τήν ἐκκλησίαν τόν σκοπόν τῆς ἀφίξεώς του,
- β) Νά ἐνημερώσῃ τήν ἐκκλησίαν ἐπί τῶν προσόντων καί καθηκόντων τῶν πρεσβυτέρων,
- γ) Νά ζητήσῃ ἀπό τήν ἐκκλησίαν νά ἐκλέξῃ ἢ νά ὑποδείξῃ τούς καταλληλοτέρους,
- δ) Νά ἐξετάσῃ καί ὁ ἴδιος μέ τήν σειράν του, ἐάν οἱ ἐκλεγόμενοι συνεκέντρωνον τά ἀπαιτούμενα πνευματικά προσόντα,
- ε) Νά ἀνακοινώσῃ εἰς τήν ἐκκλησίαν τυχόν ἐπιφυλάξεις του ἢ διαφωνίαν του διά τινά προτεινόμενον,
- ς) Νά προσευχηθῆ καί νά ἀφιερῶσιν σύν πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, τούς καταλλήλους αὐτούς ἀδελφούς διά τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν του εἰς τό ἔργον εἰς τό ὅποιον ὁ Θεός τούς εἶχε καλέσει. Πιθανότατα, μάλιστα, νά ἐζητοῦσε κι' ἀπό τήν ἐκκλησίαν, πρὶν ἐκλέξῃ καί ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας του, νά ἐνήστειον καί νά προσηύχοντο διά τόν σκοπόν αὐτόν.

Συνεπῶς, τό ρῆμα "καταστήσεως" δέν ἐσήμαινε ὅπωςδήποτε τόν ἄνευ συμμετοχῆς τῆς ἐκκλησίας διορισμόν τῶν πρεσβυτέρων. Καί μή λησμονοῦμε, ὅτι τό ἔργον τοῦτο δέν ἐκλήθη νά τό κάμῃ εἰς μίαν καί μόνον ἐκκλησίαν, ὥστε νά ὑποθέσωμεν ὅτι ἐγνώριζε ὅπωςδήποτε πρόσωπα καί πράγματα, ἀλλά εἰς ἀπάσας τὰς ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἰδρυθῆ εἰς τήν Κρήτην. Ἄρα, ἡ ἐντολή τήν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Τίτος δέν ἦτο νά μεταβῆ εἰς τὰς διαφόρους ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί νά ἐπιβάλλῃ τήν ἰδικήν του γνώμην εἰς τήν ἐκλογήν

τῶν πρεσβυτέρων ἀλλά νά τὰς βοηθήσῃ εἰς τὴν ὀργάνωσίν των, ἐπισημοποιῶν ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς εἶχε συστήσει εἰς τὰς συνειδήσεις τῆς ἐκκλησίας.

Τὸ ρῆμα τοῦτο "καταστήσης" τὸ συναντοῦμε καί εἰς ἄλλο μέρος τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰ ἐδάφια 1-6 τοῦ 6ου κεφαλαίου τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, τὸ ὁποῖον καί σας διαβάζω: "Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χήραι αὐτῶν. Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον· οὐκ ἄρεστον ἐστὶν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. Ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ἡμῶν μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας."

Εἰς τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ μέρους τούτου εὐρίσκομεν καί πάλιν τὸ ἴδιο ρῆμα "καθίστημι", διὰ τοῦ ὁποίου ἐδῶ μᾶς ἀποκαλύπτεται ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεία τοῦ ἐν λόγῳ ρήματος, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως. Δηλαδή, ἐάν τὸ ρῆμα "καταστήσης" εἶχε τὴν ἔννοιαν τοῦ διορισμοῦ ἐκ τῶν ἄνω, ἄνευ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τῆς ἐκκλησίας, τότε διατί ὁ Πέτρος εἰς τὸ μέρος τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσαμεν ἐκ τῶν Πράξεων, κάμνει τὸσον σαφῆ τὸν διαχωρισμόν, χρησιμοποιῶν τὸ ἴδιο ρῆμα, ἦτοι: "Ἐπισκέψασθε οὖν ἀδελφοί, ἄνδρας...", δηλαδή ἐκλέξατε, ἀδελφοί, ἄνδρας..."οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης...", δηλαδή τοὺς ὁποίους ἐμεῖς θά καταστήσωμεν... δηλαδή, ἐν ἄλλοις λόγοις, θά ἐπισημοποιήσωμε τὴν ἐκλογὴν σας διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μας. Ἐσεῖς, λοιπόν, θά ἐπιλέξετε, ἐμεῖς θά καταστήσωμεν... Τί ἄλλο, λοιπόν, ἔκαμε ὁ Τίτος διάφορον τῶν ἀποστόλων; Ἡ μήπως τὸ ρῆμα "καταστήσης" ἐλάμβανε ἄλλην ἔννοιαν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Τίτου καὶ ἄλλην εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πέτρου, ὥστε καὶ ἡμεῖς νά ὑποθέσωμεν ἢ νά ἐννοήσωμεν ἄλλο τι;

Γνωρίζω καλλιστα, ὅτι εἰς ἀρκετοὺς ἀπὸ ἐμᾶς ὑπάρχει ἡ γνώμη ὅτι τὸ μέρος τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐκλογὴν διακόνων καὶ οὐχὶ πρεσβυτέρων. Ἄν καὶ ἐγὼ δέν διακρίνω διαφορὰν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκλογῆς μεταξύ διακόνων καὶ πρεσβυτέρων, ἐρωτῶ: Ὄταν ὁμιλοῦμε περὶ διακόνων δέν ἐννοοῦμε πνευματικὰ πρόσωπα καὶ δὴ πλήρη Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως καὶ σοφίας, διὰ τὴν διακονίαν τῶν ἀγίων, ὥστε ἡ ἐκλογή των νά χρήζει τῆς αὐτῆς σοβαρότητος καὶ ἐνδιαφέροντος ἀπὸ μέρους τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἐκκλησίας;

Ἐπιθυμῶ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, νά μέ ἀνεχθῆτε, ἔστω καὶ ὡς ἄφρονα, προκειμένου νά φέρω ἐνώπιόν σας τὸ πνεῦμα τῶν ἀποστόλων, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν ἀλλὰ καὶ τὴν πυξίδα προσανατολισμοῦ μας εἰς τὸ ἐξεταζόμενον θέμα. Ἀκολουθήστε με δι' ὀλίγον μεθ' ὑπομονῆς πρὶν καταλήξετε εἰς τὰ συμπεράσματά σας.

1. Παρατηροῦμεν ὅτι ὅταν ἐγίνε γογγυσμὸς ἀπὸ μέρους τῶν Ἑλληνιστῶν

κατά τῶν Ἑβραίων, διότι αἱ χήραι αὐτῶν παρεβλέποντο ἐν τῇ καθημερινῇ διακονίᾳ, δέν βλέπομεν τοὺς ἀποστόλους νά προσπερνοῦν μέ ἀδιαφορίαν τὴν ἀντίδρασιν τῶν ὀλίγων παραπονουμένων, ἐπειδὴ ἦσαν μειονότης. Βλέπετε, δέν ἐξήταζαν τὰ πράγματα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς πλειοψηφίας ἢ τῆς μειοψηφίας ἀλλὰ ἐξήταζαν τὸ δίκαιον. Τοὺς ἐνδιέφερεν ὄχι τὸ γεγονός ὅτι οἱ περισσότεροι ἦσαν εὐχαριστημένοι καὶ ὅτι ὑπῆρχε περίπτωσις, διὰ τῆς ικανοποιήσεως τοῦ αἰτήματος τῶν ὀλίγων, νά δυσαρεστηθοῦν ἢ, κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἢ ὁποία ἐπικρατεῖ σήμερον, νά σκανδαλισθοῦν οἱ πολλοὶ ἀλλὰ νά ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα κατὰ Θεόν. Ἡ ἐκκλησία διὰ τοὺς ἀποστόλους δέν ἦτο μία ὀργάνωσις, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπικρατοῦσεν ἡ ἐπιθυμία τῶν πολλῶν κατὰ πλειοψηφίαν ἢ τῶν ὀλίγων ἀπὸ θέσεως ἰσχύος ἀλλὰ ἦτο ἓνας ζῶν ὀργανισμός, οἷονδήποτε μέλος τοῦ ὁποίου ἔπασχεν ἔπρεπε νά τύχη τῆς κατὰ Θεόν ὑπηρεσίας καὶ φροντίδος. Διὰ νά θεραπευθῇ τὸ μέλος τοῦτο ἔπρεπεν ὅλος ὁ ὀργανισμός νά βοηθήσῃ καὶ νά συνυποστῇ τὴν θεραπείαν.

Πᾶς πιστός τῆς παρουσίας οικονομίας εἶναι τόσο ὀργανικῶς συνδεδεμένος μέ τὸν Χριστόν ὡς μέρος ἢ μέλος αὐτοῦ, ὅσον τὸ φυσικόν του χέρι εἶναι συνδεδεμένον μέ τὸ φυσικόν του σῶμα. Πάντα τὰ μέλη, ἀκόμη καὶ τὰ ἀσθενέστερα, εἶναι ἀναγκαῖα, τόσο διὰ πάντα τὰ λοιπὰ μέλη ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κεφαλὴν καὶ ὅτι ὁ σύνδεσμος ἐκάστου μέλους πρὸς τὴν κεφαλὴν εἶναι τόσο στενός, ὥστε, **"ἐάν ἓν μέλος πάσχει, πάντα τὰ μέλη πάσχουν μετ' αὐτοῦ"**. Τοῦτο κατὰ τρόπον πολὺ ὠραῖον περιγράφεται περὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ σώματος δηλ. τοῦ Χριστοῦ (Κολ.1:18) διὰ τῶν λόγων Του πρὸς τὸν Σαῦλον ἐκ τῆς Ταρσοῦ: **"Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις"** (Πράξ.9:5). Τόσον πραγματικὴ εἶναι ἡ ἐνότης τοῦ σώματος, ὥστε ὁ Ἰησοῦς ἠσθάνετο τὸν πόνον, τὸν ὁποῖον προκαλοῦσαν οἱ λίθοι οἱ ὁποῖοι ἔπληττον τὸν Στέφανον. Ἡ ἐπίγνωσις τοῦ πράγματος τούτου μᾶς σώζει ἀπὸ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν, αἱ ὁποῖαι φθείρουν τὴν θεῖαν ἁρμονίαν. Ὑπακοή καὶ ἀλληλεξάρτησις πρέπει νά χαρακτηρίζουν τοὺς ἀγίους καὶ ὄχι κατεξουσιασμός, μεροληψία καὶ προκατάληψις. Αὐτός εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἁγία Γραφή, ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, λέγει: **"...ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου... πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε"** (1Πέτ.5:2-5). Θὰ ἤθελα, ἐν προκειμένῳ, νά τονίσω ὅτι τὸ **"πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι"** δέν ἐξαιρεῖ τοὺς πρεσβυτέρους... Ἐπὶ πλέον, ὅταν τὸ πρεσβυτέριον ἀποφασίζει μόνον του διὰ ζωτικὰς ὑποθέσεις τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, τοῦτο σημαίνει, εἴτε τὸ παραδεχόμεθα εἴτε ὄχι, ὅτι αἰσθάνεται καὶ ἐνεργεῖ, ὡς ἐάν δέν εἶχεν ἀνάγκην τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ.

2. Οἱ δώδεκα ἐκάλεσαν τὴν ἐκκλησίαν, ὄχι ἕνα. Τοῦτο τό λέγω μέ τὴν ἔννοιαν ὅτι δέν ὑπῆρχεν εἷς ἀναμεσά τους, ὁ ὁποῖος νά προΐσταται τῶν ἄλλων καί νά κάμνη τόν ἀρχιεπισκόπον ἢ τόν ὑπερποιμένα, καθὼς ἐμεῖς τό ἔχομε γραμμένον εἰς τό Διάγραμμα μας: *"Τοῦ πρεσβυτερίου προΐσταται ὁ ποιμὴν τῆς ἐκκλησίας."* Βεβαίως, κάποιος θά ἠδύνατο νά προβάλλῃ τὴν ἀντίρρησην, ὅτι ἐδῶ δέν ἔχομε περίπτωσιν πρεσβυτέρων ἀλλὰ ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀπολύτως ἰσότιμοι μεταξύ των. Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ τοῦ κάποιου θά τόν παρεκάλουν νά μοῦ ὑποδείξῃ εἰς ποῖον μέρος τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι κάτι τέτοιο γραμμένο, ἔστω καί περί πρεσβυτέρων, ὥστε *"τοῦ πρεσβυτερίου νά προΐσταται ὁ ποιμὴν τῆς ἐκκλησίας..."* Εἰς ἕτερον ἰσχυρισμόν ὅτι τοῦτο, ἔστω καί ἂν εἶναι διατυπωμένον ἔτσι εἰς τό Διάγραμμα Πίστεως καί Ὁργανώσεως τῆς Ε.Ε.Ε. Ἀθηνῶν, δέν ἐφαρμόζεται κατὰ τόν τρόπον αὐτόν, διότι ἀναγνωρίζεται ἡ ὑπαρξίς ποιμένων καί οὐχί ποιμένος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τότε, τίθεται τό ἐρώτημα, διατί μένει τό Διάγραμμα τοῦτο ἐπί τόσα πολλά ἔτη καί συναπτά ἄνευ ἀναθεωρήσεως;

Εἰς τό σημεῖον τοῦτο θά ἤθελα νά σταματήσω, προκειμένου νά σχολιάσω τόν ἀριθμόν "δώδεκα" καί ἀπό μιᾶς ἄλλης πλευρᾶς, ἡ ὁποία ἔχει μεγάλην σημασίαν - καί δὴ ὅταν τό κριτικόν κείμενον οὐδεμίαν ἄλλην Γραφήν δέχεται:

Ποῖοι ἦσαν οἱ "δώδεκα" ἢ μάλλον ποῖος ἦτο ὁ δωδέκατος; Ἀφοῦ ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν ὑπῆρχε κἄν ὡς χριστιανός, τότε ποῖος ἦτο ὁ δωδέκατος; Μήπως αὐτός θά πρέπει νά ἦτο ὁ Ματθίας, περί τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὁποίου μᾶς ὁμιλεῖ τό πρῶτον κεφάλαιον τῶν Πράξεων; Περί τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς ὑπάρχουν πολλαί ἀντιρρήσεις ἐάν καί κατὰ πόσον ἐγίνε κατὰ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Κυρίου. Πάντως, ἐάν δέν εἶχε γίνει κατὰ τό θέλημα τοῦ Κυρίου, δέν θά ἔπρεπε νά ὑπάρχη κάποιος λόγος, ὁ ὁποῖος νά ψέγη ἢ νά ἀναιρῇ τὴν ἐκλογὴν αὐτήν; Καί ὁμως, τοῦναντίον, ἡ Ἁγία Γραφή, ὄχι μόνον δέν τὴν ἀκυρῶνει ἀλλὰ τὴν ἐπικυρῶνει μέ τὴν ἐξῆς περικοπὴν τὴν ὁποῖαν σᾶς διαβάσω: **"...καὶ ὅτι ὠφθη Κηφᾶ εἶτα τοῖς δώδεκα..."** Ποῖος εἶναι καί πάλιν ὁ δωδέκατος, διὰ τόν ὁποῖον μᾶς ὁμιλεῖ εἰς τό σημεῖον τοῦτο ἡ περικοπή; **"...ἔπειτα ὠφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφ' ἅπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ὠφθη Ἰακώβω εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι ὠφθη καμοί..."** Αὐτὰ μᾶς λέγει ὁ ἴδιος ὁ ἀπόστολος Παῦλος περί τῶν δώδεκα καί δέν συγκαταλέγει τόν ἑαυτὸν του μεταξύ αὐτῶν. Ἐάν, ὄντως, ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ εἶχε γίνει κακῶς πρό τῆς πληρώσεως τῶν ἀποστόλων διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τότε, διατί μετὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν δέν ἐγένε ἀναθεώρησις αὐτῆς καί δὴ ὅταν ἐνεφανίσθη ὁ Παῦλος; Ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ 6ου κεφ. τῶν Πράξεων εἶχε παρέλθει τόσος καιρὸς καί δέν εἶχον διαπιστώσει

οι απόστολοι τό λάθος των διά νά τό αποκαταστήσουν; Ἐπιθέτως δέ βλέπομε τόν Παῦλον, μετά παρέλευσιν τοσούτου χρόνου, ὅταν ἔγραφε τήν 1ην πρός Κορινθίους, νά ὁμιλή περί τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς δώδεκα, χωρίς βεβαίως νά ἐννοῇ τόν ἑαυτόν του, ἐνῶ διά τόν ἑαυτόν του ἰσχυρίζετο (1Τιμ.2:7) ὅτι "...ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν", καί ὅτι "πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς· ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολήν τῆς περιτομῆς ἐνήργησε καμοὶ εἰς τὰ ἔθνη" (Γαλ.2:7,8), Τόν βλέπομε, συνεπῶς, νά ὑποστηρίξη τό ἀποστολικόν του ἀξίωμα ἀλλά ποτέ νά ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ὁ δωδέκατος...

Προσέξατε, ἐπίσης, καί κάτι ἄλλο; Ὅταν ὁ Πέτρος ὠμίλησε περί τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ Ἰούδα δέν ἀπετάνθη πρός τοὺς ὑπολοίπους 10 ἀποστόλους ἀλλά εἰς ὅλον τό πλήθος τῶν 120 παρισταμένων μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐν συσκέψει, ὑπέδειξαν δύο ἀνθρώπους, διά τοὺς ὁποίους ἦσαν βέβαιοι ὅτι ἦσαν μαζί τους καθ' ὅλον ἐκεῖνο τό χρονικόν διάστημα, κατὰ τό ὅποιον ὁ Κύριος συνέζη καί περιεπάτει μετ' αὐτῶν. Ἐπειδή δέ ἀπητεῖτο ἕνας, διά νά συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμός τῶν δώδεκα, ἐνῶ οἱ πληροῦντες τόν ὄρον τοῦτον ἦσαν δύο, ἀλλά καί ἐπειδή δέν ἦσαν εἰς θέσιν νά διαλέξουν μεταξύ τῶν δύο, διότι δέν ἐγνώριζον τὰς καρδίας των, ἐζήτησαν ὁ Κύριος νά ἐκλέξη μεταξύ αὐτῶν. Ἐκαμαν, δηλαδή, ὅ,τι ἤξευραν καί ἠδύναντο καί ἀφήκαν εἰς τόν Κύριον νά κάμη ὅ,τι ἐκεῖνοι δέν ἔπρεπε καί δέν ἦσαν εἰς θέσιν νά κάμουν. Ὁ κλῆρος τόν ὅποιον ἔρριψαν ἐξεχώρισε τόν ἕνα ἐκ τῶν δύο καί ὁ ὁποῖος συγκατεψηφίσθη μεταξύ τῶν ἀποστόλων.

Διατί οἱ ἕνδεκα ἀπόστολοι δέν ἀπεσύρθησαν διά νά ἀποφασίσουν μεταξύ των ποῖον ἐκ τῶν δύο θά ἔπρεπε νά ὀρίσουν ὡς δωδέκατος; Τό θέμα συνεζητήθη ἐνώπιον πάντων καί ὑπό πάντων, ἐνώπιον δέ πάντων ἐλήφθησαν αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ματθία δέν ἔχομε, λοιπόν, ἐκλογὴν διακόνου, δέν ἔχομεν ἐκλογὴν πρεσβυτέρου ἀλλά ἐκλογὴν ἀποστόλου... "**... καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν δώδεκα ἀποστόλων**". Πολλοὶ προβάλλουν τόν ἰσχυρισμόν, ὅτι ἐπειδή οὐδέν μετὰ τήν ἐκλογὴν τοῦ Ματθία μᾶς λέγει ἡ Γραφή περί τούτου, ἐνῶ ἀντιθέτως μᾶς λέγει πολλά περί τοῦ Παύλου, δέν εἶναι δυνατόν ὁ Ματθίας νά ἦτο ὁ δωδέκατος. Ἄλλὰ καί ἐδῶ ἐρωτῶ: Μήπως αἱ Πράξεις, μᾶς ὁμιλοῦν περί τοῦ Βαρθολομαίου, τοῦ Θωμᾶ, τοῦ Θαδδαίου ἢ τοῦ Σίμωνος τοῦ Κανανίτου; Ἡ μήπως κατηργήθη ἡ ἀποστολικότης αὐτῶν, ἐπειδή ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δέν μᾶς ἀναφέρει τι περί αὐτῶν; Καί "**ἔδωκαν κλήρους...**", τό δέ βιβλίον τῶν Παροιμιῶν μᾶς λέγει: "**Ὁ κλῆρος ρίπτεται εἰς τὴν κάλπην ὅλη ὁμως ἢ κρίσις αὐτοῦ εἶναι παρὰ Κυρίου**" (Παρ.16:33) Καί ἀλλοῦ

λέγει: "Ὁ κλῆρος παύει τὰς ἀντιλογίας καὶ ἀποφασίζει μεταξὺ τῶν δυνατῶν" (Παρ.18:18). Εἰς τὴν Παλαιάν Διαθήκην, ἐκτός τῶν προαναφερθέντων ἐδαφίων, ὑπάρχει περισσότερο φῶς, ὅσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῶν κλήρων. Εἰς ὠρισμένας, μάλιστα, περιπτώσεις ἢ λέξεις κλῆρος λαμβάνει τὴν ἔννοιαν τοῦ λαχνοῦ εἰς ἄλλας δέ τῆς ψήφου δι' ἐκλογήν. Τοῦτο δὲν μᾶς τὸ λέγουν μόνον τὰ λεξικά ἀλλὰ ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν σχετικῶν χωρίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Τὰ ρήματα κληρῶ καὶ ψηφίζω σημαίνουν ἀποφασίζω τι ἢ καθιστῶ κάποιον κάπου διὰ κλήρου ἢ λαχνοῦ. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν ἐδαφίων (Παρ.16:33/ Ἰωάν.19:24/ Παρ.18:18/ Ψαλ.22:18/ Ἀριθ.26:54-56/ 1Χρον.24:4,5,7,31/ 1Χρον.25:8/ 1Χρον.26:12,13,14 καὶ 31) ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχουν τὰ ἐδάφια:

α) 1Χρον.25:8: **"Καὶ ἔρριψαν κλήρους περὶ τῆς ὑπηρεσίας, ἐξ ἴσου ὁ μικρὸς καὶ ὁ μεγάλος, ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ μαθητῆς".**

β) 1Χρον.26:12,13: **"Μεταξὺ αὐτῶν ἔγιναν αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν· οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δυνατῶν εἶχον τὰς φυλακὰς ἐξ ἴσου μὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, διὰ νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κυρίου. Καὶ ἔρριψαν κλήρους ἐξ ἴσου ὁ μικρὸς καθὼς καὶ ὁ μεγάλος κατ'οἶκον τῶν πατέρων αὐτῶν περὶ ἐκάστης πύλης."**

Σκοπός, ὅθεν, τῶν κλήρων ἦτο νὰ ἐκλέγωνται, μεταξύ τῶν πληροῦντων τὰς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις οἱ κατάλληλοι ἄνθρωποι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου. Εἰς ὠρισμένας, μάλιστα, περιπτώσεις, ὁ κλῆρος ἐρρίπτετο διὰ νὰ καθορισθῆ τὸ εἶδος τῆς διακονίας, τὴν ὁποίαν θὰ ἐξετέλουν, ἀκόμη καὶ ὁ τόπος ὅπου αὕτη θὰ ἐξετελεῖτο. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει σημασίαν, ἐν προκειμένῳ, δὲν εἶναι ἡ τεχνικὴ τῆς ἐκλογῆς διὰ κλήρου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐκλογή ἐγένετο διὰ τοὺς καταλλήλους καί, πρό παντός, ὅτι εἰς τὴν κλήρωσιν-ἐκλογήν ἐλάμβανον μέρος πάντες ἐξ ἴσου, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, διδάσκαλοι καὶ μαθηταί, ἀδιακρίτως.

3. Τρίτον σημεῖον, τὸ ὁποῖον παρατηροῦμε εἶναι ὅτι οἱ δώδεκα ἐκάλεσαν τὸ πλήθος, καὶ ὄχι ὠρισμένους, διὰ νὰ σκεφθῆ ἐπὶ τοῦ θέματος, καί, ἀφοῦ ἐξετάσῃ, νὰ ξεχωρίσῃ ὠρισμένους ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ, πλήρεις Πνεύματος καὶ σοφίας καὶ πίστεως.

Οἱ ἀπόστολοι δὲν ἐνήργησαν μόνοι των εἰς τὴν ἐκλογήν τῶν καταλλήλων ἀδελφῶν. Ἔτσι τοὺς τὸ ἐπέβαλεν ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς ἀδελφούς καὶ ἡ θεία τάξις. Ἦξευραν ὅτι δὲν τοὺς ἦτο ἐπιτετραμένον νὰ καταργήσουν τὰ ἐν Χριστῷ δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν των, ἐπειδὴ ἦσαν ἀπόστολοι, τὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσοτιμίας. Ἐπίσης, διότι ἤξευραν ὅτι **"...ἐκ τοῦ πλήθους τῶν συμβούλων προέρχεται σωτηρία..."** (Παρ.11:14). Καὶ ὅτι ὁ Θεός, ἀπροσωπολήπτως, καὶ εἰς τοὺς λοιπούς μαθητάς καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀποστόλους εἶχε δώσει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καρπὸς τοῦ ὁποίου, ὡς κληρονομία διὰ τοὺς πιστοὺς, ἦτο νὰ διακρίνουν **"τὸν δουλεύοντα τὸν**

Θεὸν ἀπὸ τὸν μὴ δουλεύοντα αὐτόν" (Μαλαχ.3:18) "Καὶ θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πάσαν σάρκα..." (Πράξ.2:17). Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ δὲν περιεφρόνουν οὐδένα, ὅσον ταπεινὸς καὶ ἀσθενὴς εἶναι ἦτο. Μόνον **"ὁ ἐνδεὴς φρενῶν περιφρονεῖ τὸν πλησίον αὐτοῦ"**, μᾶς λέγει ἡ Γραφή (Παρ.11:12). Ἐπίσης, διότι ἤξευραν, ὅτι δὲν ὑπάρχουν **"ἄνω ἱστάμενοι"**, διὰ νὰ ἐνεργοῦν ἐκλογὰς καὶ διορισμούς **"ἐκ...τῶν ἄνω"**, ἀλλὰ **"προ-ἱστάμενοι"**, κινούμενοι ἐπὶ ἐνὸς ὀριζοντίου ἐπιπέδου μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, διὰ νὰ παίζουσαν τὸν ρόλον τοῦ ὁδηγοῦ, τοῦ δεικνύοντος εἰς τοὺς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένους τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐκλέξουν καὶ περιπατήσουν, χωρὶς, βεβαίως, νὰ ἀσκοῦν οἰονδήποτε ἐξαναγκασμὸν ἐπ'αὐτῶν ἀλλὰ τὸναντίον νὰ ἐνεργοῦν ἐν πνεύματι πλήρους ἐλευθερίας καὶ συνεργασίας μετὰ τῶν διακονουμένων. Καί, εἰάν δὲν τοὺς ἐπετρέπετο νὰ ὀνομασθοῦν διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί, καίτοι ἐπρόκειτο νὰ διδάξουν τὸν λαόν τὴν ὁδόν τοῦ Κυρίου καὶ νὰ καθοδηγήσουν αὐτόν εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον δὲν τοὺς ἦτο ἐπιτετραμένον νὰ ὀνομασθοῦν **"οἱ ἄνω ἱστάμενοι"** καὶ ἀκόμη περισσότερο νὰ ἐνεργοῦν **"ἐκ τῶν ἄνω"**. Πόσον δὲ ἀταίριαστον, πράγματι, εἶναι μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου ὁ ἀδελφός ὁ ταπεινός, ὁ γεμάτος φῶς καὶ ἀγάπη, ὁ γεμάτος γλυκύτητα πραότητος καὶ πνεῦμα ὑποχωρητικότητος, ὁ ὁποῖος, διὰ τὰ χαρίσματα τοῦ καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἐξελέγη ὡς πρεσβύτερος πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ ποιμνίου, νὰ ἀρχίσῃ, μετὰ τὴν ἐκλογὴν του, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἰδικὴν του θέλησιν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ προήλθεν. Ἴδου ἓνα παράδειγμα διοικήσεως ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἀποστόλων: **"Καὶ ὅταν ἔλθω, ὁποῖους ἐγκρίνετε, δι' ἐπιστολῶν, τούτους θέλω πέμψαι διὰ νὰ φέρωσι τὴν δωρεὰν σας εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἰάν εἶναι ἄξιον νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ θέλουσιν ἐλθεῖ μετ' ἐμοῦ..."** (1Κορ.16:3,4). Εἰς δὲ τὴν 2Κορ.8:19 γράφει: **"Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ἡμῶν πρὸς δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ πρὸς ἐνδειξίν τῆς προθυμίας σας..."**

Ὅμοίως, ὁ Παῦλος εἰς τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Φιλήμονα τοῦ λέγει: **"Ὅθεν, ἂν καὶ ἔχω ἐν Χριστῷ πολλὴν παρρησίαν (ὄχι ἐξουσίαν) νὰ ἐπιτάττω εἰς σέ τὸ πρέπον ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην παρακαλῶ... χωρὶς ὅμως τῆς γνώμης σου δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὐδὲν διὰ νὰ μὴ εἶναι τὸ ἀγαθόν σου ὡς κατ' ἀνάγκην ἀλλ' ἐκουσίως..."** Ὅποια εὐγένεια, λεπτότης καὶ σεβασμὸς πρὸς τὸ πρόσωπον καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀδελφοῦ Φιλήμονος! Θὰ ἦτο ἄραγε ἡ στάσις του διάφορος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, τὸν στύλον καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας;"

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ σχολιάσω καὶ πάλιν κάτι ἀπὸ τὴν Παλαιάν Διαθήκην: Εἰς τὸν λαόν, γενικῶς, καὶ οὐχὶ εἰς συγκεκριμένα πρόσωπα εἶχε δοθῆ ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ νὰ καθιστᾶ κριτὰς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔκρινον αὐτούς ἐν ὀσιότητι καὶ ἀληθείᾳ, ὡς σαφέστατα

τούτο διαπιστούται ἐκ τοῦ 18ου ἐδ. τοῦ 16ου κεφ. τοῦ Δευτερονομίου: "Κριτὰς καὶ ἄρχοντας θέλεις καταστήσει (πάλιν τό ρῆμα καταστήσης) εἰς σεαυτὸν κατὰ πάσας τὰς πόλεις σου, τὰς ὁποίας Κύριος ὁ Θεὸς σου δίδει εἰς σὲ κατὰ τὰς φυλὰς σου καὶ θέλουσι κρίνει τὸν λαὸν ἐν κρίσει δικαίᾳ...". Βλέπομεν δὲ ὅτι ὁσάκις ὁ λαὸς ἐκρίθη εὐαρέστως κατὰ Θεόν, ἐκρίθη ὑπὸ ἀνθρώπων αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀναδειχθῆ καὶ εἶχον συστηθῆ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς, λόγῳ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, τό ὅποιο ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς, προσέτρεχε διὰ νὰ διδάσκεται καὶ νὰ λύνη τὰς διαφοράς του. Δι' αὐτούς οὔτε κἄν ἐκλογαί ἐχρηάζοντο (Κριτ.10:3 καὶ 12:8-14), αὐτοὶ ἦσαν ἄνθρωποι διάφοροι ἐκ διαφόρων πόλεων καὶ φυλῶν, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἤγειρε καὶ ἐνέπνεε, διὰ νὰ ὀδηγοῦν τὸν λαὸν Του.

Τούτο, δυστυχῶς, δέν συνέβη μέ τοὺς υἱοὺς τοῦ Σαμουήλ. Ὁ Σαμουήλ, ἄν καὶ ἐκλεκτός ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, φαίνεται ὅτι εἰς τό σημεῖον τούτο τῆς ἐκλογῆς τῶν κριτῶν δέν ἐπρόσεξε καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς του ἐπὶ τῆς κληρονομίας τοῦ Κυρίου ὡς κριτὰς, ἐξ ἰδίας, προφανῶς, πρωτοβουλίας, χωρὶς τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κυρίου καὶ χωρὶς νὰ ἔχουν αὐτοὶ ἀναδειχθῆ ὡς ὑπερέχοντες πνευματικῶς, καὶ ἀναγνωρισθῆ ὡς οἱ κατάλληλοι διὰ τὴν διακονίαν ταύτην. Διαβάστε, παρακαλῶ 1Σαμ.8:1-5. Ἐπιτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐνεργείας τοῦ Σαμουήλ δέν ἦτο ἀπλῶς ὁ λαὸς νὰ διαμαρτυρηθῆ εἰς τὸν Σαμουήλ ἐναντίον τῶν υἱῶν του, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνος κατέστησε κριτὰς ἀλλὰ ἐπὶ πλέον νὰ ἐξωθήσῃ αὐτοὺς νὰ ζητήσουν βασιλέα ὡς εἶχον καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη. Δέν νομίζετε ὅτι κάτι ἔχει νὰ μᾶς εἰπῆ τό γεγονός αὐτό;

Οἱ ἀπόστολοι ἐκάλουν πάντας εἰς ἐνεργόν συμμετοχὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀποτελοῦσαν καὶ δέν περιόριζαν τὴν ὄλην δρᾶσιν τῶν μελῶν τῆς εἰς τό νὰ δίδουν ἀπλῶς ἓνα σημειωματάκι εἰς τό πρεσβυτέριον... Νά, διατί ἡ ἀπόφασις νὰ ἀφιερωθῆ ἡ τελευταία Κυριακὴ ἐκάστου μηνός δι' ἐλευθέραν κατὰ Θεόν συζήτησιν ἐχαιρετίσθη μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀπὸ ὄλην τὴν ἐκκλησίαν,

Ἐκκοῦστε, παρακαλῶ, τί λέγει τό Διάγραμμα εἰς τό θέμα τῆς συμβολῆς τῆς ὀλομελείας: "*Εἰς τό θέμα τῆς γενικῆς συμβολῆς τῶν ἀδελφῶν, αὕτη περιορίζεται εἰς τό νὰ γνωρίζῃ διὰ σημειώματος ἢ διὰ προσωπικῆς παραστάσεώς του εἰς τό πρεσβυτέριον πᾶσαν ἔλλειψιν ἢ κενόν ἢ ἀνωμαλίαν, τὰ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην του παρατηροῦνται εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐκκλησίας*"... Εἰς τό κεφάλαιον δὲ περί τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τῆς Ἐκκλησίας σημειοῦνται τὰ ἐξῆς: "*Τακτικῶς μὲν κατὰ τρίμηνον ἢ ὀλομέλεια τῶν ἀδελφῶν συνέρχεται καὶ λαμβάνει γνώσιν τῶν πεπραγμένων τῶν ἐπὶ μέρους διακονιῶν πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ οἰκοδομήν τῆς, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἤθελεν ἀποφασίσῃ τό Πρεσβυτέριον ἢ ζητήσουν τούτο 15 τοῦλάχιστον ἀδελφοὶ ἐκ τῶν ἐκπροσώπων*". Συνεπῶς, συμπεραίνεται ὅτι ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν εἶναι περίπου ἀνύπαρκτος, περιοριζομένη, καθὼς τό

Διάγραμμα όρίζει εις έν σημείωμα ή εις προσωπικήν του παράστασιν μόνον εις τό πρεσβύτεριον. Πόσον διάφορος, αλήθεια, ήτο ή συμπεριφορά τών αποστόλων και τών πρεσβυτέρων τής πρώτης εκκλησίας, τήν όποιαν μάς περιγράφει ό Λόγος του Θεού εις τό 15ον κεφάλαιον τών Πράξεων τών 'Αποστόλων! "Όχι μόνον από κοινού, 'Εκκλησία, 'Απόστολοι και Πρεσβύτεροι ύπεδέχθησαν τόν Παύλον και τόν Βαρνάβαν ώς και τούς λοιπούς αποσταλέντας αδελφούς ύπό τής 'Αντιοχείας αλλά εις τήν όλην συζήτησιν, ή όποία διεξήχθη επί του θέματος του εάν οι επιστρέφοντες εκ τών εθνών προς τόν Θεόν θά πρέπει νά περιτέμνωνται ή ούχι, συμμετείχεν όλη ή 'Εκκλησία. 'Επίσης, τόσον εις τήν εκλογήν τών καταλλήλων ανθρώπων, τούς όποιους θά απέστελον εις 'Αντιόχειαν όσον και εις τήν επιστολήν, ή όποία εστάλη εις τούς αδελφούς τούς κατά τήν 'Αντιόχειαν και Συρίαν και Κιλικίαν συμμετείχεν όλη ή 'Εκκλησία. 'Ακούστε πώς έχουν τά σχετικά χωρία:

'Εδ.15:6: "Συνήχθησαν δέ οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι ιδειν περι του λόγου τούτου". Μερικοί ισχυρίζονται ότι κατ' αρχήν μόνοι τους οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι συνεζήτησαν τό θέμα τούτο και μετά άνεκοίνωσαν τούτο εις τήν εκκλησίαν. Λάθος, μέγα λάθος! Τούτο σαφώς αποδεικνύεται από τό 12ον εδάφιον, τό όποιον έχει ως εξής: "**Εσίγησε δέ πάν τό πλήθος και ήκουον Βαρνάβα και Παύλου, εξηγουμένων, όσα έποίησεν ό Θεός σημεία και τέρατα έν τοις εθνεσι δι' αυτών**". Πότε και πώς έσίγησε πάν τό πλήθος και ήκουον Βαρνάβα και Παύλου εξηγουμένων όσα έποίησεν ό Θεός μεταξύ τών εθνών, εάν τό πλήθος τών μαθητών δέν ήσαν παρόντες; Βεβαίως, τούτο δέν σημαίνει ότι θά ήτο άμαρτία εάν τό συζητούσαν πρώτον, οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι και μετά τό άνεκοίνωσαν εις τήν εκκλησίαν. Πάλιν καλόν θά ήτο. 'Ανεξαρτήτως, όμως του εάν θά ήτο καλόν ή όχι δέν είναι αληθές τό έπιχείρημα τών αντιφρονούντων ότι μόνοι τους πρώτον οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι τό συνεζήτησαν...

'Εδ.15:22,23: "**Τότε έδοξε τοις αποστόλοις και τοις πρεσβυτέροις σύν όλη τή εκκλησία εκλεξαμένους άνδρας εξ αυτών πέμψαι εις 'Αντιόχειαν σύν τώ Παύλω και Βαρνάβα, 'Ιούδαν τόν επικαλούμενον Βαρσαββάν και Σίλαν, άνδρας ήγουμένους (όχι άνω ισταμένους) έν τοις αδελφοίς, γράψαντες διά χειρός αυτών τάδε οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι και οι αδελφοί τοις κατά τήν 'Αντιόχειαν" και Συρίαν και Κιλικίαν αδελφοίς (όχι πρεσβυτέροις) τοις εξ εθνών χαίρειν...**"

Και επειδή, αδελφοί, ή διαφωνία επιτρέπεται αλλά ό καυγάς απαγορεύεται συνεχίζω νά εκθέτω τάς απόψεις μου:

Κάποτε κάποιος αδελφός εκ τών πρεσβυτέρων, μέ τόν όποιον συζητούσαμε τό θέμα, θέλων νά διακόψη τήν συζήτησιν, μου ειπε: "Θέμα απόψεως είναι, αδελφέ μου. 'Εγώ νομίζω έτσι, έσύ νομίζεις

διαφορετικά...". Πολύ απλός, αλήθεια, τρόπος να κλείνης τά θέματα τά όποια σε ένοχλούν. Εύκολος τρόπος, όταν όμιλης από θέσεως ισχύος, διότι εξεύρεις ότι ή δική σου άποψις θά γίνη. 'Αλλ'ή εκκλησία του Θεού, άδελφοί μου, δέν είναι τόπος όπου δύναται να εφαρμόζη τις τάς άπόψεις του άνεξέλεγκτα και από θέσεως ισχύος, ένω συγχρόνως έμποδίζει τους άδελφούς του να εφαρμόζουν μέ τό αυτό μέτρο της έλευθερίας τάς ιδικάς των άπόψεις, "...μέτρα διάφορα είναι βδέλυγμα εις τον Κύριον", λέγει ό Λόγος του Θεού (Παρ.20:10)

'Αδικία είναι ή άποστέρησις του δικαιώματος να εκφράζης την άποψίν σου ή άκόμη να μή δύνασαι να την φέρνης εις την όλομέλειαν, της εκκλησίας διά να την κρίνη. "Όπου τό Πνεύμα του Θεού εκεί έλευθερία... ". Και καθ' ό μέτρον επικρατεί τό Πνεύμα του Θεού εις τάς καρδιάς των ανθρώπων, τόσον εκεί αυξάνει και ή έλευθερία τά δέ χαρίσματα ξεπηδούν σαν μανιτάρια. Τό ότι έγώ εύρίσκομαι αυτήν την στιγμήν επί του άμβωνος και όμιλώ επί του θέματος του Πρεσβυτερίου τιμά μέν την εκκλησίαν άλλ' όμως γνωρίζω καλώς ότι έγινε κατ' άνοχήν. Τουτό τό όποιον συμβαίνει σήμερα δέν άπετέλεσε, μέχρι τουδε, καθεστώς έν τη εκκλησία.

Και τώρα άς ρίψωρε μία ματιά εις τό Διάγραμμα της Πίστεως και 'Οργανώσεως της 'Εκκλησίας μας και συγκεκριμένως εις τό κεφάλαιον "Διοικήσις", εις τό όποιον είναι γραμμένα επί λέξει τά εξής: *"Διά ζητήματα εξαιρετικής σημασίας διά την 'Εκκλησίαν (δευσμεύσεως αυτής δι' αναλήψεως ύποχρεώσεων πνευματικών ή οικονομικών, συνεργασίας μέ άλλας εκκλησίας, τροποποίησης του 'Οργανισμού της κλπ.), ή όλομέλεια αυτής εκλέγει Σώμα εκπροσωπευτικόν αυτής εκ τριάκοντα αδελφών, οι όποιοι συγκαλούμενοι υπό του Πρεσβυτερίου, όσάκις, και έν εκ των μελών αυτού ήθελεν κρίνει τουτό αναγκαίον ή ήθελον ζητήσει τουτό επί βασίμων λόγων τινές εξ αυτών άποφασίζουν μετ' αυτού επί των έν λόγω ζητημάτων"*.

'Εκ της απλής παραθέσεως των κειμένων τούτων του Διαγράμματος προκύπτει άβιάστως, ότι ...άλλα είναι τά δικαιώματα του πρεσβυτέρου, άλλα του άνήκοντος εις τό εκπροσωπευτικόν σώμα και άλλα του άπλου μέλους, δικαιώματα κλιμακούμενα αναλόγως της κατηγορίας εις την όποίαν άνήκει ό πιστός...

Θά επιθυμούσα, έν συνεχεία, να εξετάσω, έν όλίγοις, τά γεγονότα της τελευταίας εκλογής του πρεσβυτερίου, χωρίς, βεβαίως, να άναφερθώ εις θέματα έχοντα σχέσιν μέ πρόσωπα.

Τό γήρας, αι ασθένειαι και ό θάνατος περιώρισαν τον αριθμόν των υπηρετούντων την εκκλησίαν πρεσβυτέρων. Τουτό ώδήγησε εις την ανάγκην συμπληρώσεως του δι' έτέρων πνευματικών αδελφών, άνηκόντων εις τό σώμα της εκκλησίας. Τό πρεσβυτέριον έπρεπε, βάσει των αρχών της εκκλησίας, να αυτοσυμπληρωθή. Τουτό δέν έγινε άλλ' άντ' αυτού, τό πρεσβυτέριον εκάλεσεν ώρισμένον αριθμόν ατόμων, περί τά

15, τὰ ὅποια ὑποτίθεται ἀπετέλουν τόν κορμόν, δηλαδή τό προαναφερθέν σῶμα, προκειμένου νά βοηθήσῃ εἰς τήν ἐκλογήν καί νά μοιρασθῇ μαζί του τήν εὐθύνην. Οὗτοι μή προσελθόντες εἰς τόν ἐπαρκῆ ἀναμενόμενον ἀριθμόν ἠνάγκασαν τό πρεσβυτέριον εἰς τό νά διευρύνῃ τόν ἀριθμόν τοῦ "κορμοῦ" καί νά ἐπιλέξῃ περί τὰ 50 ἄτομα, θεωρούμενα ὡς πνευματικά, ἐκ τῶν ὁποίων, ἐάν δέν κάμνω λάθος, μόνον 34, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν παλαιῶν πρεσβυτέρων, ἐπαρουσιάσθησαν. Πάντως, ἀποφασισμένοι οἱ παλαιοὶ πρεσβύτεροι νά δώσουν τέρμα εἰς αὐτήν τήν ὑπόθεσιν, ἡ ὁποία τοὺς εἶχε κουράσει, μετά βραχυτάτην διαλογικὴν συζήτησιν καί παρά τὰς ἀντιρρήσεις ὠρισμένων, ἐμοίρασαν τὰ ψηφοδέλτια καί ἐξέλεξαν 7 ἄτομα διὰ νά συμπληρώσουν τό πρεσβυτέριον.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεγέντων ἀδελφῶν ἀνηγγέλθησαν τήν ἐπομένην Κυριακῆν, ἡ ὁποία ἦτο ἡ ἐπαύριον τῆς ἐκλογῆς καί ἐζητήθη ἀπό τήν ἐκκλησίαν, ἐάν ἔχῃ ἀντίθετον γνώμην περί τινος προσώπου νά καταγγείλῃ τοῦτο εἰς τό πρεσβυτέριον δι' ἑνός σημειώματος, προκειμένου αὐτό, ἐν συνεχείᾳ, νά ἐξετάσῃ τό ἀληθές τῶν κατηγοριῶν διὰ τὰ περαιτέρω. Δεδομένου, ὅμως, ὅτι οὐδεὶς ἀδελφός ἐπαρουσιάσθη εἰς τό πρεσβυτέριον διὰ νά καταγγείλῃ τι ἐναντίον τινός ἐκ τῶν νεοεκλεγέντων, οἱ νέοι πρεσβύτεροι ἀνέλαβον τὰ καθήκοντά των, πλὴν οὐχί πάντες... Τό νέον πρεσβυτέριον ἤρχισε, συνεπῶς, λειτουργοῦν, πλὴν οὐχί καθὼς ἀνεμένετο, διότι ὠρισμένοι ἀδελφοὶ δέν ἠθέλησαν ἢ δέν ἠδυνήθησαν νά συμμετάσχουν. Οἱ ἀδελφοὶ αὐτοὶ εἶχον προειδοποιήσει τό πρεσβυτέριον περί τούτου, πλὴν, ἐπειδὴ τό πρεσβυτέριον τοὺς ἐθεώρει καταλλήλους καί ἀπαραιτήτους, παρὰ τὴν ἄρνησίν των, ἐπέμενε νά τοὺς ἐκλέξῃ... Κάποιος, μάλιστα, ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δέν ἠθέλησαν νά συμμετάσχουν εἰς τό νέον πρεσβυτέριον καί ὁ ὁποῖος ἐμμένει μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, μοῦ εἶπε: "Δέν τό καταλαβαίνω νά θέλουν μέ τό ζόρι νά σέ κάνουν πρεσβύτερον..." Πάντως, εἶναι πολὺ ἀφελές νά νομίζῃ κανεὶς ὅτι ἐπειδὴ οὐδεὶς ἦλθε... νά καταγγείλῃ κάποιον ἐκ τῶν νεο-ἐκλεγέντων εἰς τό πρεσβυτέριον, ὅπωςδήποτε σημαίνει ὅτι ὅλοι συμφωνοῦν διὰ τὴν καταλληλότητα τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκεῖνο τό ὅποιον μᾶς ἐνδιαφέρει, αὐτὴν τὴν στιγμὴν δέν εἶναι ἡ λειτουργία τοῦ πρεσβυτερίου ἀλλὰ ἡ ἐπιλογή τοῦ νέου τοιούτου, θά ἤθελα πρὶν προχωρήσω περαιτέρω νά σχολιάσω τὴν ἐκλογήν αὐτήν. Καί ἐρωτῶ:

-Ποῖος ἐκ τῶν ἰσχυόντων κανόνων λειτουργίας τῆς ἐκκλησίας ἐτηρήθη; Μήπως ἐτηρήθη ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοσυμπληρώσεως τοῦ πρεσβυτερίου; Ὅπωςδήποτε ὄχι. Ἐναντίως, λόγω τῶν διαχύτων ἢ συγκεκριμένων διαφωνιῶν ἐκ μέρους πολλῶν ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητα τοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν συστήματος ἐκλογῆς καί τῶν πρὸς ἐκλογήν προσώπων, τό πρεσβυτέριον ἀπεφάσισε νά ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ "κορμοῦ"...

-Μήπως ἐφηρμόσθη ἡ ἀρχὴ τοῦ "κορμού" ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τοῦ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς του; Ὁ "κορμός", οὐσιαστικῶς, μόνον δι' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἀνεβίωσεν, ἀνασυρθεὶς ἐκ τῆς λήθης καὶ μάλιστα οὐχὶ ὑπὸ τὴν μορφήν καὶ τὸν ἀριθμὸν τὸν ὁποῖον ὀρίζει τὸ Διάγραμμα, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον καὶ οὐχὶ, κατόπιν ἐνημερώσεώς του διὰ τῶν καταλλήλων πνευματικῶν ἀδελφῶν τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐκπροσωπευτικῆς αὐτῆς ομάδος οὔτε εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν οὔτε καὶ εἰς τὴν δευτέραν (15 καὶ 20, ἀντιστοίχως) ἦτο ὁ ἀριθμὸς τὸν ὁποῖον ὀρίζει τὰ Διάγραμμα ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς ἐγένετο ὑπὸ τῆς ὀλομελείας, ὡς ἐπίσης ὀρίζει τὸ Διάγραμμα, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου. Ἐπίσης ἐρωτῶ: Πόσοι ἀνήκουν σήμερον εἰς τὸν κορμόν; Ποιοὶ εἶναι αὐτοί; Οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτόν τὸ γνωρίζουν; Κάθε πότε ἐνημεροῦται ὁ κατάλογος αὐτὸς τῶν ὀνομάτων; Καὶ κάτι ἄλλο, τὸ καὶ σπουδαιότερον: Ποῦ ὀμιλεῖ ἡ Ἀγία Γραφή περὶ ἐκπροσωπευτικοῦ σώματος δηλ. περὶ τοῦ λεγομένου κορμού; Ἡ ἐκλογή τῶν πρεσβυτέρων ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας δέν εἶναι Γραφικὴ, ὁ δὲ "κορμός" εἶναι Γραφικός;...

4. Ἐνα τέταρτον σημεῖον τὸ ὁποῖον θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημάνω εἰς τὸ μέρος τοῦτο, τὸ ὁποῖον μελετοῦμεν ἐκ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων εἶναι ὅτι οὐδεμία ἀντίδρασις ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν, διότι ὁ λόγος ἤρρεσεν εἰς πάντας. Καὶ ἤρρεσεν εἰς πάντας, διότι πάντες οἱ ἅγιοι ἐτιμήθησαν μὲ τὸ νὰ κληθοῦν καὶ πάντες νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν σοβαρὰν ἐκείνην ὑπόθεσιν. Οὐδεμία διάκρισις ἐγένετο εἰς πνευματικούς καὶ σαρκικούς ἢ εἰς ὀρίμους καὶ εἰς νήπια ἢ εἰς κορμόν καὶ εἰς "κλώνια"! Πάντες ἐκλήθησαν νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ ἐκλέξουν. Ἐάν τοῦτο δέν εἶχε συμβῆ εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλοῦμεν θὰ ὑπῆρχεν ἀντίδρασις ἢ τοῦλάχιστον σιωπηρὰ δυσἀρέσκεια, ὅπως, ὑπῆρξεν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν ἰδικὴν μας. Ἀλλὰ κάποιος ἀπὸ σᾶς θὰ μοῦ ἔλεγε: "Ποῦ τὴν βλέπεις, ἀδελφέ, τὴν ἀντίδρασιν ἀπὸ μέρους τοῦ ποιμνίου; Ἐξ ἄλλου εἶναι δυνατόν ποτέ νὰ συμφωνήσωμεν ὅλοι; Οἱ δύο-τρεις διαφωνοῦντες, ἐκπροσωποῦν τὸ ποῖμνιον;" Καὶ ἀπαντῶ: "Ἄν δέν ὑπάρχει μεγάλη ἀντίδρασις τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ μακροχρόνιος συστηματικὴ ἀπομάκρυνσις τοῦ ποιμνίου ἀπὸ τὰ κοινὰ τῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ ἡ γενικὴ, βεβαίως, ἀδιαφορία καὶ πνευματικὴ χλιαρότης ἔφθασαν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸ νὰ μὴ ἐνδιαφέρεται πλέον διὰ τὰ κοινὰ. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὰ κοινὰ ὀδηγεῖ εἰς ἀδιαφορίαν διὰ τὰ κοινὰ, τὸ δὲ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰ κοινὰ ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος δι' αὐτὰ. Πάντως, (αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπευθύνομαι πρὸς ὅλους ἐσᾶς οἱ ὁποῖοι δέν ἀνήκετε εἰς τὸ πρεσβυτέριον), οὐδεμία δικαιολογία ὑπάρχει διὰ τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀδιαφορεῖ διὰ τὰ κοινὰ τῆς ἐκκλησίας. Ὅχι μόνον πολλοὶ ἐξ

ἡμῶν ἀπουσιάζομε κατά τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἐξετάσεως τῶν κοινῶν τῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ ὅταν παριστάμεθα τηροῦμε σιγὴν ἰχθύος διὰ νὰ μὴ "τὰ χαλάσωμεν μέ κανέναν" ἢ νὰ μὴ ἐνοχληθοῦμε. Καὶ οὕτω, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰ συμβαίνοντα δέν συμβάλλομεν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας. Ἄλλὰ ὄχι μόνον ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἀπουσιάζει κατά τὰς ὥρας τῶν Συνελεύσεων ἀλλὰ καὶ ὠρισμένοι πρεσβύτεροι, παλαιοὶ καὶ νέοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπρεπε νὰ δίδουν τὸ καλὸν παράδειγμα, ὁμοίως, λάμπουν, καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς ἀπουσίας των καὶ δίδουν τὸ κακὸν παράδειγμα πρὸς μίμησιν... Εὐτυχῶς, πάντως, ὑπάρχουν καὶ ὠρισμένοι, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐν ἀδυναμίᾳ ἢ καὶ ἐν ἀσοφίᾳ, ὑψώνουν φωνὴν διαμαρτυρίας, φωνὴν, ὁποῖα, ἔστω καὶ ἂν δέν ἀκούεται εὐκρινῶς ἢ εὐχαρίστως, συμβάλλει εἰς τὴν ἀφύπνισιν τῆς ἐκκλησίας περισσότερο τῆς συμπεριφορᾶς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἰς πάντα λόγον καὶ ἐνέργειαν ἢ λύσιν, Γραφικὴν ἢ ἀντιγραφικὴν, κινοῦν τὴν κεφαλὴν καταφατικῶς, λέγοντες πάντοτε καὶ παντοῦ ἓνα "Ἀμήν".

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἓνα δικό μου λάθος: Ἐνόμιζα ὅτι πολλοὶ ἀδελφοὶ ἠθελαν... ἀλλὰ δέν ἔβλεπαν ἢ δέν μποροῦσαν. Καὶ θέλησα νὰ βοηθήσω. Ὅμως διεπίστωσα βραδύτερον, καθὼς διεπίστωσεν καὶ ὁ Ἱερεμίας ὅτι "... ὁ λαὸς ἀγαπᾷ οὕτω. Καὶ τί θέλεις κάμει εἰς τὸ μετὰ ταῦτα;" (Ἱερ.5:31). Ἐν τούτοις, ἐάν ἐγὼ ὑψῶσα φωνὴν διαμαρτυρίας πρὸς τὸ πρεσβυτέριον δέν τὸ ἔκαμα διὰ νὰ ἐπιρρίψω τὴν εὐθύνην μόνον ἐπὶ τοῦ πρεσβυτερίου. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀπευθύνεται πρὸς πάντας ἀδιακρίτως καὶ συνεπῶς πάντες ἔχουν εὐθύνην εἴτε εἶναι ἀπλοὶ μαθηταὶ εἴτε λέγονται πρεσβύτεροι. Οὕτε ἐπειδὴ τὸ πρεσβυτέριον ἠθέλησε νὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας ὅλας διὰ λογαριασμόν του, καὶ διὰ λογαριασμόν τοῦ ποιμνίου, τὸ ποιμνιον ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης του. Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς ζητήσῃ λόγον, διότι ἀδιαφορήσαμε νὰ μάθωμε τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν εὐθυνῶν καὶ ὑποχρεώσεών μας. Ἐπίσης, εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὀφείλω νὰ ἐπισημάνω καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ πρεσβυτερίου: Ἐγίνε ποτέ κατάλληλος προετοιμασία τῆς ἐκκλησίας πρὸ τῆς ἐκλογῆς; Ἀκούστηκαν, ὡς ἔδει, αἱ σχετικαὶ ἀπόψεις, ἢ ἡ ἐκκλησία ἐδιδάχθη καὶ ἠλέγχθη, ὥστε νὰ σταθῇ μέ τὴν δέουσαν σοβαρότητα καὶ πνευματικὴν προετοιμασίαν πρὸ τῆς διενεργείας τούτου τοῦ σοβαροτάτου ἔργου διὰ τὴν ἐκκλησίαν; **"Ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἀμελῶς..."** (Ἱερ. 48:10).

5. Ἐπίσης, ἓνα ἄλλο σημεῖον τὸ ὁποῖον παρατηροῦμε εἰς τὸ μέρος τοῦτο τὸ ὁποῖον μελετοῦμε καὶ συγκεκριμένως Πράξ.6.5 εἶναι τὸ ρῆμα "ἐξελέξαντο". Τοῦτο σημαίνει ἐκλογὴν... Τὸ πῶς δέν τὸ γνωρίζω, δηλαδὴ ἐάν μέ χαρτάκια ἢ μέ ψηφοδέλτια ἢ μέ ἀνάτασιν χειρῶν ἢ κατόπιν σχετικῆς ἐξετάσεως καὶ ὑποδείξεως ὠρισμένων ἀδελφῶν. Πάντως, εἰς ἐκλογὴν προέβησαν. Καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ ἔλαβον μέρος καὶ οὐχὶ ἐν μέρος, ἐξ αὐτῶν, ἓνας κορμός,

ὀριζόμενος, πρὸς τοῦτο, "ἐκ τῶν ἄνω". Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο προβάλλει συνήθως ἡ ἀντίρρησης ὅτι δέν ἔχομεν ἐκλογὴν πρεσβυτέρων ἀλλὰ διακόνων. Τότε καὶ ἐγὼ ἐρωτῶ: Διατί εἰς τὸ κεφ. περὶ διακονιῶν τοῦ Διαγράμματος εἶναι γραμμένον: "*Διακονίαι ἐν τῇ E.E.E.A. λειτουργοῦσιν αἱ κάτωθι δέκα τὸν ἀριθμὸν δι' ἀδελφῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου, βάσει ἐκδηλουμένων χαρισμάτων, συναινούσης καὶ τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἀριθμητικὴ αὔξησης ἢ σύμπτυξις τῶν διακονιῶν τούτων δύναται νὰ γίνῃ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ πρεσβυτερίου, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ὀλομελείας*"; Καὶ ἐρωτῶ ἐκ νέου: Ποῦ τὸ πλῆθος τῶν ἀδελφῶν, τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας; Ἄφου ἡ ἐκκλησία μας πιστεύει ὅτι ἐπιτρέπονται ἐκλογαὶ τῶν διακόνων, διατί καὶ πάλιν διὰ τοῦ Διαγράμματος, ἀποστερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς καὶ περιορίζεται εἰς ἓνα "ναί" ἢ ἓνα "ὄχι", ἀλλὰ ὄχι νὰ ὑποδείξῃ;... Ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ διακρίνῃ τοὺς ἀκαταλλήλους διακόνους ἀλλὰ ὄχι τοὺς καταλλήλους διὰ νὰ τοὺς ὑποδείξῃ; Οὔτε πρὸς τὸ Διάγραμμα τῆς ἐκκλησίας μας εἴμεθα συνεπεῖς! Εὐλόγως καὶ πάλιν ξεπηδᾷ τὸ ἐρώτημα: οἱ ἀπόστολοι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξουν καὶ νὰ διορίζουν πρεσβυτέρους καὶ δέν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξουν καὶ νὰ διορίζουν διακόνους; Ἐκτός, ἐάν οἱ διάκονοι, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὰς Γραφάς, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἠθικῶς ἄμεμπτα πρόσωπα καὶ πνευματικῶς πλήρη Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως καὶ σοφίας δέν ἦσαν τὸσον... ὑψηλὰ πρόσωπα, ὅπως οἱ πρεσβύτεροι, ὅποτε θὰ ἔπεφτεν ἡ ὑπόληψις τῶν ἀποστόλων, ὅταν θὰ ἐξετέλουν κάποιον ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀνήκε ἢ ἐταίριαζεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἢ ὁποία ἦτο... ὑποδεεστέρα!

Καὶ κάτι ἄλλο θὰ ἤθελα νὰ ἐρωτήσω: Δέν σὰς κάμνει ἐντύπωσιν ὅτι τὸ αὐτὸ ρῆμα "καταστήσομεν" χρησιμοποιεῖται εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις δηλ. τοῦ Τίτου καὶ τῶν Πράξεων καὶ δέν σὰς φαίνεται παράξενον πῶς, εἰς μὲν τὴν μίαν περίπτωσιν τοῦτο ἐρμηνεύεται ὡς ἐκτελούμενον, ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Τίτου ἢ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, εἰς δὲ τὴν ἄλλην περίπτωσιν, ἀφου προηγουμένως ἐγένετο ἐκλογὴ ἀπὸ μέρους τοῦ πλῆθους τῶν μαθητῶν καὶ δὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως μεταξύ νηπίων καὶ ὠρίμων; Ἐμεῖς εἴμεθα συνετώτεροι ἐκείνων;

Μήπως, ὅμως, ἀδελφοί μου, ἐτηρήθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν; Διατί λοιπόν, ἐνῶ αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποκλείουν τὴν περίπτωσιν τῶν ἐκλογῶν καὶ συνιστοῦν τὴν αὐτοσυμπλήρωσιν τοῦ πρεσβυτερίου, τὸ πρεσβυτέριον κατέφυγεν εἰς τὴν "ἐνδιάμεσον" λύσιν τῆς ἐκλογῆς διὰ τοῦ "κορμού", λύσις, ἢ ὁποία δέν καταργεῖ τὸ σύστημα τῶν ἐκλογῶν ἀλλὰ τὸναντίον δημιουργεῖ ὑπονοίας καὶ γογγυσμούς; Ἡ μήπως ὀνομάζεται ἀλλέως τὸ γεγονός ὅτι 35 περίπου ἄτομα θέτουν σταυροὺς εἰς ψηφοδέλτια, προκειμένου νὰ ἐκλέξουν;

Λέγεται ὅτι εἰς ἐκ τῶν λόγων διὰ τοὺς ὁποίους ἀποφεύγονται αἱ

ἐκλογαί εἶναι ὁ φόβος τῆς δημιουργίας ἐκτρόπων. Εἶναι σωστόν καί δίκαιον, ἐξ αἰτίας τῶν ἐλαχίστων περιπτώσεων τῶν παραβατῶν, ἐάν βεβαίως ὑπάρχουν, νά ἀποστερηῆται τό σύνολον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δικαιώματος τούτου; Οἱ ἐλάχιστοι παραβάται ἔχουν γίνει τό πρόσχημα καί ἡ δικαιολογία διά τήν στάσιν, ἡ ὁποία τηρεῖται σήμερον. Θά ἦτο πολύ προτιμώτερον νά στιγματίσωμεν τοὺς παραβάτας, οἰοιδήποτε καί ἂν εἶναι, πρᾶγμα τό ὁποῖον θά ἐξυγίαινε καί θά ὠφελοῦσε τήν ἐκκλησίαν κατά πάντα τρόπον, παρά νά γινώμεθα ἀντιγραφικοί, ἀποστεροῦντες τήν ἀδελφότητα ἀπό βασικά δικαιώματα καί προνόμιά της.

Ἄδελφοί μου, καθὼς προεῖπα, ἡ καρδιά τοῦ θέματος εὐρίσκεται εἰς τήν πνευματικήν ἐλευθερίαν καί ἰσοτιμίαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί πρὸς ἀλλήλους, διότι **"πάντες εἴμεθα βασιλεῖς καί ἱερεῖς αὐτοῦ"**. Δέν μᾶς ἐπιτρέπονται διακριτικαί μεταχειρίσεις ὠρισμένων εἰς βάρος ἄλλων, τοὺς ὁποίους ἔχομε δεχθῆ ὡς μέλη τῆς ἐκκλησίας μας. Διακρίσεις, αἱ ὁποῖαι δέν τιμοῦν ἀλλὰ ἐξουθενοῦν τό πλήθος τῶν μαθητῶν ἢ ἀδελφῶν καί δημιουργοῦν πικρίας καί ἔριδας. Τοῦτο εἶναι τό πρῶτο, ἴσως καί τό τελευταῖο βῆμα, τό ὁποῖον ὀδηγεῖ εἰς τήν δημιουργίαν μιᾶς κακῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, ἐντός τῶν κόλπων ἐνός ἀκραιφνοῦς εὐαγγελικοῦ κινήματος, ὡς τό ἰδικόν μας.

Τό Διάγραμμα, ἐφ' ὅσον ἀνταποκρίνεται πρὸς τάς ἀληθείας τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἶναι χρήσιμον, ἀναγκαῖον καί ἐπιβεβλημένον, ἀφ' ἐνός μὲν διὰ νά ἀποτελῆ ὀδηγόν διὰ τήν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας συναποφασιζομένων κατά τάξιν καί εὐσχημόνως καί ἀφ' ἑτέρου περιστολῆς τῆς τάσεως ἢ τοῦ ἐνδεχομένου νά διαπράττωνται ὑπὸ οἰοιδήποτε αὐθαιρεσίαι.

Καί συνεχίζω: Διατί τό πρεσβυτέριον ἀνέθεσεν εἰς τήν ἐκκλησίαν τόν ρόλον τοῦ κατηγόρου καί δέν ἐπεφύλαξεν τοῦτο δι' ἑαυτό ὡς ἤρμοζεν; Καί λέγω ἤρμοζε, δεδομένου ὅτι, ὡς γνωστόν, ὡς λέγεται, ἀντικαταστάτης τοῦ Τίτου ἢ τῶν ἀποστόλων θεωρεῖται τό πρεσβυτέριον, τό ὁποῖον θά ἔπρεπε νά κρίνη τοὺς προτεινομένους ὡς ὑποψηφίους πρεσβυτέρους. Ἡ σκέψις αὐτὴ μᾶς ὀδηγεῖ εἰς κάποιαν ἄλλην καί συγκεκριμένως εἰς τήν ἐξῆς: Ἄφου ὁ Τίτος ἐξέλεξε καί κατέστησε τοὺς πρεσβυτέρους μήπως ἐζήτησε μετὰ τήν ἔγκρισιν ἢ ἐπικύρωσιν ἀπό μέρους τῆς ἐκκλησίας; Καί ἂν ὄχι, τότε διατί τό πρεσβυτέριον, ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ Τίτου ἢ τῶν ἀποστόλων, ζητᾷ τήν "κρίσιν τῆς ἐκκλησίας διὰ τήν ἐπικύρωσιν", ὡς διατυποῦται εἰς τήν πρόσκλησιν τήν ὁποῖαν ἔστειλε τό πρεσβυτέριον πρὸς τοὺς μέλλοντας νά ἐκλέξουν καί νά ἐκλεγοῦν; Ἡ ἐκκλησία, λοιπόν, δύναται νά κρίνη τό ἀκατάλληλον τοῦ πρεσβυτέρου καί δέν δύναται νά κρίνη τό κατάλληλον αὐτοῦ; Ἡ ὀλομέλεια τῆς ἐκκλησίας ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπικυρώσῃ τήν ἐκλογὴν καί δέν ἔχει δικαίωμα νά ὑποδείξῃ ἢ καί νά ἐκλέξῃ;" Δέν νομίζετε, ἀδελφοί μου, ὅτι οἱ ἐνέργειαι αὐτῆς στεροῦνται ὀρθῆς λογικῆς καί ὅτι πρόκειται περί διακρίσεων ἀντιφατικῶν καί δῆ ἀντιγραφικῶν διὰ τήν

ἐκκλησίαν μας; Ὁ Θεός δὲν ἔχει δώσει τὸ Πνεῦμα Του μόνον εἰς ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι ἀνεβαίνομεν εἰς τὸν ἄμβωνα οὔτε μόνον εἰς τὸ πρεσβυτέριον. Καί ἂν ὁ Θεός ἔχει δώσει τὸ Πνεῦμα Του εἰς πάντας τοὺς πιστοὺς ἀπροσωπολήπτως, τότε πάντες ἔχουν ἓνα μέτρον διακρίσεως καὶ φόβου Θεοῦ. Τὸ ὅτι δὲ πάντες δὲν δύνανται νὰ γίνουν ποιμένες ἢ πρεσβύτεροι τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν δύνανται νὰ διακρίνουν τοὺς καταλλήλους διὰ τὴν διακονίαν ταύτην. Κληρονομία παρὰ Κυρίου εἶναι οἱ δίκαιοι νὰ δύνανται **"νὰ διακρίνουν τὸν δουλεύοντα τὸν Θεόν"** (Μαλ.3:18).

Μερικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ πρεσβυτέριον θὰ ἠδύνατο νὰ παρομοιασθῆ μέ τοὺς γονεῖς ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ οἱ δὲ λοιποὶ πιστοὶ μέ τὰ παιδιά τῆς οἰκογενείας. Καί καθὼς οἱ γονεῖς ἀποφασίζουν διὰ τὰ τέκνα των οὕτω καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας. Ἐάν τὰ πράγματα, ὄντως, ἔχουν ἔτσι, τότε ἀφοῦ οἱ γονεῖς δὲν ζητοῦν τὴν ἔγκρισιν τῶν τέκνων των διὰ νὰ ἐφαρμόσουν τὰς ἀποφάσεις των, διατὶ δὲν κάμνουν ἔτσι καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἰδικῶν των ἀποφάσεων; Τῶν νηπίων τὴν κρίσιν διὰ τὴν ἐπικύρωσιν ζητεῖ τὸ πρεσβυτέριον;

Ἄλλοι πάλιν λέγουν, ὅτι ἡ ἀριστοκρατία τοῦ πνεύματος πρέπει νὰ κυβερνᾷ τὴν ἐκκλησίαν. Μάλιστα, συμφωνῶ καὶ ἐγώ. Ἡ ἀριστοκρατία τοῦ Πνεύματος. Ἄλλὰ ποία; Ἐκείνη ἢ ὁποία αὐτοκαθιεροῦται καὶ αὐτοσυμπληροῦται; ἢ ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀναδεικνύει ὁ Θεός εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ μάλιστα δι' αὐτῆς; Καὶ πῶς πρέπει νὰ κυβερνᾷ; Πειθαναγκάζουσα τὴν ἐκκλησίαν ἢ ἀποτελοῦσα ὑπηρετήν καὶ ὁδηγόν τοῦ ποιμνίου; Ἡ ἐκκλησία δὲν ἔχει ἀνάγκην κυβερνητῶν ἀλλὰ ὑπηρετῶν. Καὶ ἂν δὲν ὑπάρχουν, καθὼς λέγουν τὰ πρακτικὰ τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τῆς Κοινωνίας τῶν Ε.Ε.Ε.Ε., ἀξιώματα ἀλλὰ ἐξυπηρετήσεις, τότε δὲν ὑπάρχουν καὶ ἐξουσίες.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὁμοιάζει μέ ἓν ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἀλλὰ σοφωτάτων ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ τῶν ὁποίων, μᾶς ὁμιλεῖ ἡ Γραφή εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Παροιμιαστοῦ κεφ. 30 καὶ ἐδ.24-28 **"...μέ τὰς ἀκρίδας, αἵτινες δὲν ἔχουσι βασιλέα ἀλλ' ἐκβαίνουσι πᾶσαι ὁμοῦ κατὰ τάγματα..."** Ναί, διότι οἱ πιστοὶ, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὴν ἐκκλησίαν εἶναι συνδεδεμένοι μεταξύ των διὰ τοῦ Κυρίου των μέ δεσμούς ἀοράτους, κινούμενοι κατὰ τὰς ὁδηγίας Του, ὅπου ἂν Ἐκεῖνος θέλῃ, **"... ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνδεόμενον διὰ πάσης συναφείας τῶν συνεργούντων μελῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἐνὸς ἐκάστου μέρους κάμνει τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ"** (Ἐφ.4:16) Ἡ μήπως τὸ πρεσβυτέριον ὑποκαθιστᾷ τὴν κεφαλὴν καὶ εἶναι ὁ διευθύνων νοῦς, ὁ ὁποῖος κινεῖ κατὰ τὰς ὁδηγίας του τοὺς ἀδελφούς ἢ τὰς ἀδελφάς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἀσθενῶν, τὴν παρηγορίαν τῶν τεθλιμμένων καὶ τὸν εὐαγγελισμόν τῶν ψυχῶν;

6. Καὶ τώρα ἐρχόμεθα νὰ ἐξετάσωμε τὸ τελευταῖο σημεῖον: Μετὰ τὴν ἐκλογὴν, οἱ ἀδελφοὶ ἔφεραν τοὺς ἐπτὰ ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων οἱ ὅποιοι

περιορίσθησαν εις τό νά τούς ἐγκαταστήσουν εις τήν διακονίαν των διά τῆς προσευχῆς καί τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν. Διά τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν λοιπόν τούς κατέστησαν ἐπί τῆς διακονίας των, ἐπισημοποίησαν δηλαδή τούς ἀνθρώπους ἐκείνους, τούς ὁποίους ὁ Θεός εἶχε προβάλλει καί ἀναδείξει εις τάς συνειδήσεις τῶν πιστῶν.

Καί μία διευκρίνισις:

Μεγάλη σύγχυσις ἐπικρατεῖ ἐξ αἰτίας ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως περί τῆς ἐννοίας τῆς χειροτονίας ἢ τοῦ ρήματος χειροτονῶ. Ἐάν ρίζη κανεῖς μιά ματιά εις τά καλλίτερα λεξικά τῆς πατρίδος μας, θά διαπιστώσῃ τά ἐξῆς:

- Ἡ Μεγάλη Ἑλληνική Ἐγκυκλοπαιδεία μᾶς λέγει ὅτι τό ρῆμα "χειροτονῶ" σημαίνει *"τείνω τήν χεῖρα πρὸς τά ἄνω πρὸς ἔκφρασιν γνώμης ἐν ψηφοφορίᾳ, ἐκλέγω, ἀποφασίζω διά χειροτονίας"*. Χειροτονία δέ σημαίνει *"τάσις τῶν χειρῶν πρὸς τά ἄνω, ἀνάτασις τῆς χειρός ἐν ψηφοφορίᾳ"*.

- Τό Μέγα Λεξικόν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης μᾶς λέγει ὅτι χειροτονῶ σημαίνει *"τείνω τήν χεῖρα πρὸς τά ἄνω, ἀνατείνω τήν χεῖρα πρὸς ἔκφρασιν γνώμης ἐν ψηφοφορίᾳ, ἰδίᾳ εις τήν ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου τῶν Ἀρχαίων Ἀθηναίων, ψηφοφορῶ, ἀποφασίζω τι διά χειροτονίας, ψηφίζω κλπ"*.

Τί σημαίνει λοιπόν χειροτονῶ; Σημαίνει ἀποφασίζω ἄνευ μου; Ἡ μήπως σημαίνει ὅτι τείνω τήν χεῖρα ὀριζοντίως ἢ λοξῶς πρὸς τά κάτω, διά νά ὑποδείξω κάποιον, νά τόν ὀρίσω καί διορίσω, ὡς τινές ἰσχυρίζονται; Πόσον ὀρθῶς, ἀλήθεια, ἀποδίδει ὁ μεταφραστής Βάμβας, ἐν προκειμένῳ, τήν μετοχήν "χειροτονηθεῖς" διά τοῦ ρήματος ψηφίζω εις τό ἐδάφιον 2Κορ.8:19: **"Καὶ οὐχὶ μόνον, τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ἡμῶν πρὸς δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ πρὸς ἔνδειξιν τῆς προθυμίας σας."** Οὔτε καί τό ἐδ. Πράξ.14:23, συνεπῶς, δύναται νά ἔχῃ ἄλλην ἐννοίαν εἰμὴ τῆς διά τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν ἐκλογῆς τῶν πρεσβυτέρων, τούς ὁποίους ἐγκατέστησαν **"προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν"**. Ἀκούστε τί λέγει τό ἐδάφιον τοῦτο: **"Χειροτονήσαντες δέ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτούς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκασι"**. Καί αὕτη αὕτη ἡ διατύπωσις τοῦ ἐδαφίου καί δὴ τοῦ δευτέρου μέρους αὐτοῦ εἶναι ἀποκαλυπτικὴ τῆς ἐννοίας τῆς μετοχῆς "χειροτονήσαντες", ἡ ὁποία φανερώνει τόν τρόπον, μέ τόν ὅποιον ἐνήργησαν οἱ ἀπόστολοι διά νά τούς ἐγκαταστήσουν εις τήν διακονίαν των. Δηλαδή, ἡ προσευχή καί ἡ νηστεία καί ἡ ἀφιέρωσις αὐτῶν εἰς τόν Κύριον. Ποτέ δέν θά ἤμποροῦσα νά φαντασθῶ ὅτι τό "χειροτονήσαντες δέ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους" θά ἠδύνατο ποτέ νά σημαίνῃ ὅτι ὁ Παῦλος καί ὁ

Βαρνάβας, ὑψούντες τὰς χεῖρας αὐτῶν... πρὸς τὰ ἄνω πρὸς ἔκφρασιν γνώμης ἐν ψηφοφορίᾳ, διόριζον τοὺς πρεσβυτέρους... Μήπως λοιπὸν τὸ νόημα τῶν λόγων τούτων εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποδίδει ἡ Ἰταλικὴ μετάφρασις τῆς Ἀγίας Γραφῆς τοῦ καθηγητοῦ GIOVANNI DIODATI, ἡ υἱοθετηθεῖσα καὶ διαδιδομένη ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ; "E DOPO CHE EBBERO LORO CIASCUNA CHIESA ORDINATI PER VOTI COMUNI DEGLI ANZIANI AVENDO ORANDO CON DIGIUNI LI RACCOMANDARONO AL SIGNORE NEL QUALE AVEANO CREDUTO", τὸ ὁποῖον καὶ μεταφράζεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὡς ἐξῆς: "Καὶ ἀφοῦ κατέστησαν δι' αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους διὰ κοινῆς ψηφοφορίας, προσευχηθέντες μὲ νηστείας ἀφιέρωσαν αὐτοὺς εἰς τὸν Κύριον εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον πιστεύσει". Πόσον δέ, ἐπίσης, ἀποκαλυπτικόν εἶναι τὸ ἐδάφιον 1Τιμ.5:22, συσχετιζόμενον μὲ τὸ Πράξ. 6.6: **"Χεῖρας ταχέως μηδενί ἐπιτίθει"** - **" οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας..."** Ὁ Παῦλος καλεῖ τὸν Τιμόθεον νὰ μὴ ἐπιθέτῃ τὰς χεῖρας του ταχέως εἰς μηδένα. Μάλιστα! Τοῦτο ἦτο τὸ ἔργον του. Νὰ ἐπιθέτῃ τὰς χεῖρας καὶ νὰ ἐπισημοποιῇ, ὅσους ὁ Κύριος ἀποδεδειγμένως εἶχε ἀναδείξει εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἰς αὐτόν.

Περαίνων ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ πρεσβυτερίου, ἐκφράζω τὴν ἐν Κυρίῳ εὐχὴν μου ὅπως ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ σεβασμὸς τῆς ἰσοτιμίας, μεταξύ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἀνεξαιρέτως, ἡ ἐλευθερία ἀσκήσεως τῶν πνευματικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ καὶ συνεργασία τῆς ὁλομελείας τῆς ἐκκλησίας εἰς τὰ κοινὰ αὐτῆς καὶ δὴ εἰς τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς τῶν πρεσβυτέρων. Ἡ ἐπιστροφή δὲν εἶναι δύσκολη εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν τὴν ἀλήθειαν περισσότερο ἀπὸ πρόσωπα, πράγματα καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς καὶ παραδόσεις. Ἡ ἐπιστροφή εἶναι χρέος μας. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν δύναται νὰ σταθῇ ἡ δικαιολογία: "Δὲν πειράζει, ἐμεῖς ἔτσι τὰ βρήκαμε καὶ ἔτσι θὰ τὰ ἀφήσωμε. Τώρα θὰ δημιουργοῦμε ἀνωμαλίες; Αὐτές εἶναι οἱ ἀρχές μας". Ἐάν μία τέτοια στάσις ἦτο ὀρθή, τότε δὲν θὰ εἶχαμε ἐπιστρέψει εἰς τὸν Θεόν ἀπὸ τῶν εἰδώλων διὰ νὰ λατρεύωμε Θεόν ζῶντα καὶ ἀληθινόν, εἰς τὸν ὁποῖον, κάποια ἡμέρα θέλομεν δώσει λόγον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεχνικὴν τῆς ἐκλογῆς δὲν προτείνω συγκεκριμένον τρόπον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐάν δηλαδὴ θα πρέπει νὰ γίνεταί με ψηφοδέλτια ἢ με χαρτάκια ἢ με κλήρους ἢ δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν κλπ. Ἀρκεῖ νὰ θέλη κανεὶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Θεὸς θὰ τοῦ δείξῃ τὸν τρόπον... Ἄλλ' ὅμως προτείνω τὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ὑπόδειξιν καὶ ἐκλογὴν καὶ ἀφιέρωσιν τῶν ἐκάστοτε νέων πρεσβυτέρων. Ἐπίσης, ὅπως ἡ ἐκλογή γίνεται κατόπιν καταλλήλου προετοιμασίας τῆς ἐκκλησίας διὰ σχετικῆς καὶ ἐπαρκοῦς διαφωτιστικῆς διδασκαλίας, προσευχῶν καὶ νηστειῶν, ὥστε ἡ ἐκλογή τῶν πρεσβυτέρων νὰ ἐνεργῆται ἐνσυνειδήτως καὶ μετὰ φόβου Θεοῦ ὑφ' ὧν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν σχηματίσει ἰδίαν γνώμην περὶ τῶν ἐκάστοτε

υποψηφίων, οι δέ μή γνωρίζοντες πρόσωπα και πράγματα, ἔχοντες καταλλήλως διδαχθῆ καὶ φοβούμενοι τόν Θεόν, νά απέχουν ἀπό μόνοι των ἐξ οἰασδήποτε ἀναμίξεως εἰς τήν ἐκλογήν.

Εὐχαριστῶ τόν Θεόν διά τήν εὐκαιρίαν αὐτήν τήν ὁποίαν μου ἔδωσε νά ἀναπτύξω τάς ἀπόψεις μου ἀλλά καί σᾶς, ἀδελφοί μου, οἱ ὅποιοι μέ ἀκούσατε. Ὅσοι ἀδελφοί ἐξ ἡμῶν ἔχουν τήν αὐτήν γνώμην μέ ἐμέ καί ὅσοι ἐπίσθησαν ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης, ἄς κρατήσουν σταθερῶς τήν γνώμην των αὐτήν, ἡ ὁποία θά ἀποδοκιμάζει πᾶσαν τοιαύτην τακτικήν, ἡ ὁποία ἀποστερεῖ τήν ἐκκλησίαν ἐκ τῶν στοιχειωδῶν αὐτῆς δικαιωμάτων ἀλλ' ὅμως ἄς ἀποφεύγουν συστηματικῶς τάς ἔριδας καί ἰδιαιτέρως τήν προσπάθειαν νά ἐπαναφέρουν τήν κατά Θεόν τάξιν εἰς τήν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ μέ τάς ἰδίας αὐτῶν χεῖρας. Ἡ ἐκκλησία εἶναι οἶκος τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος ὁ Ὅποιος ἐνδιαφέρεται δι' αὐτήν περισσότερον ἀπό ἡμᾶς καί δύναται νά βάλῃ τά πράγματα εἰς τήν θέσιν των ἄνευ τῆς ἰδικῆς μας βιαίας παρεμβάσεως.

"Δὲν στεφανοῦται τις ἐὰν νομίμως δὲν ἀγωνισθῆ"

ΙΩΑΝΝΗΣ Φ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ

Δούλος Χριστοῦ